

Column Trouw, 17-6-2024

Marli Huijer

Weet u een beter woord voor ‘abortuspil’? Een alternatief is meer dan welkom

Marli Huijer 17 juni 2024, 21:26

Woorden doen ertoe. Dat bleek weer toen de media het over de ‘abortuspil’ hadden, nadat het Amerikaanse Hooggerechtshof een verbod op het middel mifepriston door een rechter in Texas terugdraaide. Een krantenkop met ‘mifepriston’ kan natuurlijk niet, maar het woord ‘abortuspil’ doet dit middel ernstig te kort.

Bij ‘abortuspil’ verwacht je dat het gaat om het afbreken van een ongewenste zwangerschap. Letterlijk betekent het woord: de pil voor het weg (ab) laten gaan van iets wat aan het ontstaan is (oriri). Door over ‘de abortuspil’ te spreken gaat de aandacht uit naar de vrucht die wordt afgedreven en veel minder, of niet, naar de vrouw die de vrucht draagt. ‘Abortuspil’ suggereert ook dat het een traditionele pil is die door dokters moet worden voorgeschreven. Of, zoals deze krant meldde, een pil die in combinatie met een tweede middel, misoprostol, nodig is voor ‘een medische abortus’.

Ideale zelfbeschikkingsmiddelen voor vrouwen

Maar mifepriston is zoveel meer dan een medische abortuspil. De kracht van het middel is dat het de menstruatie opwekt en daardoor zwangerschappen kan voorkomen of stopzetten. In Frankrijk, dat in maart het recht op abortus in de grondwet vastlegde, liet de overheid mifepriston al in de jaren tachtig op de markt toe. Met als argument dat het middel moreel aan vrouwen toebehoort.

Mifepriston en misoprostol zijn ideale zelfbeschikkingsmiddelen voor vrouwen in de vruchtbare leeftijd. Zij kunnen er zelf zwangerschappen mee voorkomen of een bevruchting in een vroeg stadium beëindigen. Zonder medische hulp en zonder de hormonen van ‘de pil’. De WHO is zo enthousiast over wat deze middelen te bieden hebben voor de rechten en gezondheid van vrouwen, dat de organisatie in 2019 pleitte voor legalisering en vrije beschikbaarstelling.

In het boek *Ei, foetus, baby. Een nieuwe geschiedenis van zwangerschap* stelt de wetenschapsfilosoof Trudy Dehue, aan wie ik mijn kennis over mifepriston ontleen, voor om het eenvoudigweg een ‘middel tegen zwangerschap’ te noemen. Of de

‘allroundpil’, want vrouwen kunnen hiermee de fysieke en psychische belasting van het ongewenst zwanger (kunnen) worden, helemaal zelf oplossen. Het woord ‘allround’ drukt volgens Dehue mooi uit dat de cirkel rond is: na eeuwenlange bemoeienissen door kerk en medici kan voorkoming en beëindiging van een zwangerschap eindelijk weer een vorm van zelfzorg zijn.

De simpele oplossing is er: geef het middel vrij

In Nederland is het helaas nog lang niet zover. De Tweede en Eerste Kamer hebben weliswaar in 2022 een wetsvoorstel aangenomen waarmee het voor huisartsen mogelijk wordt om mifepriston en misoprostol voor te schrijven, maar die wet zal door voortdurend uitstel niet voor 1 januari 2025 in werking treden. Vooral de huisartsen liggen nu nog dwars, omdat het hun werk nog zwaarder zou maken dan het al is.

Gelukkig is daar een simpele, vrouwvriendelijke oplossing voor: geef het middel vrij, zorg dat er goede voorlichting wordt gegeven en laat het aan vrouwen zelf over om zwangerschap te voorkomen of een bevruchting in een vroeg stadium te stoppen. En geef aan dat ze met alle vragen bij hun huisarts terecht kunnen. Of bij Women on Waves, waaraan het doorgaande onderzoek naar de werking van mifepriston te danken is.

Woorden doen ertoe. ‘Allroundpil’ kan een prima vervanger zijn van ‘abortuspil’. Maar mocht u een beter woord weten, liefst Nederlandstalig, bestook daar dan snel alle media mee, zodat het eenzijdige en veel te beperkte woord ‘abortuspil’ kan verdwijnen.